

सच भगवान्नपक्षपातस्वभाव इत्याह ॥ नकालस्येति ॥ नकालस्य बंधुत्वमस्ति ॥ प्राप्तकालं वस्तु सर्वथा संहरत्येव ॥ नतु पक्षपातेन किमपि त्यजतीत्यर्थः ॥ नेहेतुः स्वसृज्ये स्वनाशयेवा स्वकृतव्यवस्थातिरिक्तकारणनिरपेक्ष इत्यर्थः ॥ यद्वा प्राप्तकालस्य संहारनिवर्तने न कश्चिदपि हेतुर्मेतन्तत्रौषधादिः प्रभवतीत्यर्थः ॥ तस्यैव प्रपञ्चः ॥ नपराक्रमः महापराक्रमवतामपि काले प्राप्ते संहारो भवत्येव ॥ नमित्रज्ञातिसंबन्धः न बहुमित्रता न बहुज्ञातिता प्राप्तकालसंहारनिवर्तने हेतुः ॥ सोपि भगवानात्मनः प्रत्यग्वर्गस्य जीवजातस्य नवशस्तदिच्छाधीनो न किंतु परमस्वतंत्र एव ॥ तेन च भगवता कालेन क्रियमाणो नियत्यधीनः स्वस्वकर्मपरिणाम एव सर्वसुखदुःखादिलाभ इत्येव साधु पश्यता सुमतिना विवेकवता द्रष्टव्यो ज्ञातव्यः ॥ नतु विषादहं कर्तव्यौ नापि स्वसामर्थ्यनिंदेति भावः ॥ एवं धर्मादयोपि चादधर्मादयोपि कालक्रमेणैव समाहिताः संपादि

नकालस्यास्ति बंधुत्वं नेहेतुर्नपराक्रमः ॥ नमित्रज्ञातिसंबन्धः कारणं नात्मनो वशः ॥ ७ ॥ किंतु कालपरीणामो द्रष्टव्यः साधु पश्यता ॥ धर्मश्चार्थश्च कामश्च कालक्रमसमाहिताः ॥ ८ ॥ इतः स्वां प्रकृतिं वाली गतः प्राप्तः क्रियाफलं ॥ सामदानार्थसंयोगैः पवित्रं पुण्यं गेश्वरः ॥ ९ ॥ स्वधर्मस्य च संयोगाजितस्तेन महात्मना ॥ स्वर्गः परिगृहीतश्च प्राणानपरिरक्षता ॥ १० ॥ एषा वै नियतिः श्रेष्ठा यांगतो हरिचूथपः ॥ तदलं परितापेन प्राप्तकालमुपास्यतां ॥ ११ ॥ वचनं तेन तुरामस्य लक्ष्मणः परवीरहा ॥ अवदत्यश्रितं वाक्यं सुग्रीवं गतचेतसं ॥ १२ ॥ कुरुत्वमस्य सुग्रीवप्रेतकार्यमनंतरं ॥ तारांगदाभ्यां सहितो वालिनो दहनं प्रति ॥ १३ ॥ समाज्ञापय काष्ठानि शुष्काणि च बहूनि च ॥ चंदनानि च दिव्यानि वालिसंस्कारकारणात् ॥ १४ ॥

ता भवन्ति ॥ ७ ॥ ८ ॥ प्रकृतमाह ॥ सामदानाभ्यामर्जितैरर्थसंयोगैरैश्वर्यैः पवित्रं शुभं क्रियाफलं भोगमिह लोके प्राप्तवान् वाली इतो लोकाद्देहाच्च गतोऽपगतः स्वां प्रकृतिं गतः प्राप्तः कार्याणां कारणे लयात् ॥ एवं चेद्रलोकं गतो वाली तिसृचितं ॥ ९ ॥ स्वधर्मस्य संयोगान्तेन महात्मना वालिना पूर्वं स्वर्गो जितोऽर्जितः ॥ युद्धे प्राणानपरिरक्षते दानीं परिगृहीतश्च प्राप्तश्च ॥ १० ॥ एषा नियतिः कालकृतव्यवस्थाप्राप्तिः प्राप्तकालं कर्मेति शेषः ॥ ११ ॥ १२ ॥ अस्य प्रेतकार्यं कुर्वित्यन्वयः ॥ दहनं प्रति दहननिमित्तं यतस्वेति शेषः ॥ १३ ॥ वालिसंस्कारनिमित्तं काष्ठानि आनेतुं समाज्ञापयेति संबन्धः ॥ १४ ॥